

Врз основа на член 155 став (4) точка (1) од Законот за енергетика* („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/25 и 135/25) Управниот одбор на Операторот на електропреносниот систем на Република Северна Македонија Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем во државна сопственост, Скопје, АД МЕПСО Скопје седница одржана на, по претходно одобрување на Регулаторната комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија донесе:

Правила

за долгорочни прекугранични капацитети*¹

ГЛАВА I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет и опсег

1. Со овие правиласе утврдуваат деталните правила за распределба на меѓузонскиот капацитет на долгорочните пазари, заедничката методологија за определување на долгорочен меѓузонски капацитет, воспоставување на единствена платформа што нуди долгорочни права за пренос и за можноста за враќање на долгорочните права за пренос за последователна распределба на долгорочен капацитет или пренос на долгорочни права за пренос помеѓу учесниците на пазарот.
2. Целите на овие правила се:
 - (а) промовирање на ефективната долгорочна меѓузонска трговија со долгорочни меѓузонски можности за хеџирање за учесниците на пазарот;
 - (б) оптимизирање на пресметката и распределбата на долгорочен меѓузонски капацитет;
 - (в) обезбедување недискриминаторен пристап до долгорочен меѓузонски капацитет;
 - (г) обезбедување праведен и недискриминаторен третман на ОЕПС, ACER, ECRB, регулаторните тела и учесниците на пазарот;
 - (д) почитување на потребата за праведна и уредна долгорочна распределба на капацитет и уредно формирање на цените;
 - (ѓ) обезбедување и подобрување на транспарентноста и веродостојноста на информациите за долгорочна распределба на капацитет;
- (е) придонесување кон ефикасното долгорочно работење и развој на електропреносниот систем и електроенергетскиот сектор.

¹ Со овие Правила се прави усогласување со Регулативата (ЕУ) бр. 2015/1222 на Европската комисија од 24 јули 2015 година за утврдување на насоки за распределба на капацитети и управување со загушувањето (CELEX бр. 31015R1222) согласно Одлуката на Министерскиот совет на Енергетската заедница бр. 2021/13/МС-ЕнС

Член 2

Дефиниции

За целите на овие правила, се применуваат дефинициите во член 3 од Законот за енергетика* и прописите коишто произлегуваат од истиот.

Дополнително, се применуваат следните дефиниции:

- (1) „долгорочна распределба на капацитет“ е доделување на долгорочен меѓузонски капацитет преку аукција пред временската рамка ден однапред;
- (2) „долгорочно право за пренос“ е физичко право за пренос или ФПП – опција или ФПП – обврска стекната при долгорочната распределба на капацитет;
- (3) „правила за распределба“ се правилата за долгорочна распределба на капацитет што ги применува единствената платформа за распределба;
- (4) „регионална платформа за распределба“ е платформа воспоставена со член 48;
- (5) „аукција“ е процес преку кој долгорочен меѓузонски капацитет се нуди и се распределува на учесниците на пазарот кои поднесуваат понуди;
- (6) „UIOSI“ е начело според кое основниот меѓузонски капацитет на купените и неноминираните физички права за пренос автоматски се става на располагање за распределба на капацитет ден однапред и според кое носителот на овие физички права за пренос добива надомест од ОЕПС.
- (7) „номинација“ е известување за користење на долгорочен меѓузонски капацитет од носител на физички права за пренос и неговата договорна страна, или овластена трета страна, до соодветните ОЕПС;
- (8) „правила за номинација“ се правилата во врска со известувањето за користење на долгорочен меѓузонски капацитет од носител на физички права за пренос и неговата договорна страна, или овластена трета страна, до соодветните ОЕПС;
- (9) „разлика меѓу пазарните цени“ е разликата меѓу часовните цени ден однапред на двете засегнати зони на наддавање за соодветната пазарна временска единица во одредена насока;
- (10) „правила за компензација“ се правилата според кои секој ОЕПС одговорен за границата на зоната на наддавање, каде што биле доделени долгорочни права за пренос, им компензира на носителите на права за пренос за ограничувањето на долгорочните права за пренос;
- (11) „ОЕПС“ - Оператор на електропреносен систем е друштво кое врши дејност пренос на електрична енергија, управува со електропреносниот систем во други земји и е одговорно за сигурна и стабилна работа на системот, неговото одржување, развојот и поврзувањето со електроенергетските системи на соседните држави

(15) Регулаторна комисија за енергетика – Регулаторна комисија за енергетика, водни услуги и услуги за управување со комунален отпад на Република Северна Македонија.

Член 4

Донесување на условите или методологиите

1. ОЕПС е должен да учествува со другите оператори на електропреносните системи во изработка на одредбите, условите и методологиите кои ги одобрува Регулаторниот одбор на Енергетската заедница (во понатамошниот текст: ECRB) за одобрение до ECRB, или во случај кога се засегнати држави членки на Европската унија, до Агенцијата за соработка на регулаторите за енергетика (во понатамошниот текст: ACER) , или до надлежните регулаторни тела меѓу кои и Регулаторната комисија за енергетика,. Доколку предлог за условите или методологиите согласно овие правила треба да се изготви и одобри од повеќе од еден ОЕПС, ОЕПС-и кои учествуваат во процесот, тесно соработуваат. ОЕПС, со помош на ENTSO-E, редовно ги информираат надлежните регулаторни органи и ACER за напредокот во изготвувањето на овие услови или методологии.

3. ОЕПС кои одлучуваат за предлози за услови или методологии во согласност со член 4(7) одлучуваат со квалификувано мнозинство доколку не може да се постигне консензус меѓу нив и кога засегнатите региони се составени од повеќе од пет договорни страни и/или земји членки. Квалификуваното мнозинство за предлози во согласност со член 4(7) бара мнозинство од:

(а) ОЕПС кои претставуваат најмалку 72 % од засегнатите договорни страни и/или земји членки; и

(б) ОЕПС кои ги претставуваат договорните страни и/или земјите членки кои сочинуваат најмалку 65 % од населението на засегнатиот регион.

Блокирачкото малцинство при донесување одлуки за предлози за услови, правила или методологии наведени во член 4(7) постои доколку истото опфаќа најмалку минимален број на ОЕПС кои претставуваат повеќе од 35 % од населението на учесничките Договорни страни и/или земјите членки, и дополнително ОЕПС кои претставуваат најмалку уште една засегната Договорна страна и/или земја членка, во спротивно се смета дека е постигнато квалификувано мнозинство.

ОЕПС кои одлучуваат за предлози за услови или методологии во согласност со член 4(7) во однос на региони составени од пет Договорни страни и/или земји членки или помалку, одлучуваат врз основа на консензус.

За одлуките на ОЕПС согласно член 4(7), на секоја Договорна страна и/или земја членка ѝ се доделува еден глас. Доколку на територијата на една Договорна страна и/или земја членка има повеќе од еден ОЕПС, Договорните страни и/или земјите членки ги распределуваат овластувањата за гласање меѓу ОЕПС-и.

4. Доколку ОЕПС не поднесат предлог за условите или методологиите до националните регулаторни органи или ACER во роковите дефинирани во овие правила, тогаш тие им ги доставуваат на надлежните регулаторни тела, ACER и ECRB релевантните нацрти на условите или методологиите и објаснуваат што го спречило постигнувањето договор. ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/MC-EnC, или сите надлежни регулаторни органи заеднички, ќе ги преземат соодветните чекори за донесување . на потребните услови, правила или методологии согласно ставот 7 од овој член, соодветно, на пример преку барање за измени или преку ревидирање и дополнување на нацртите согласно овој став, вклучително и во случаи кога не се доставени нацрти, и ќе ги одобрат истите.

5. Секој регулаторен орган, или каде е применливо, ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/MC-EnC, како што е применливо, се одговорни за одобрување на условите или методологиите наведени во ставовите 6 и 7.

Пред одобрување на условите или методологиите, ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/MC-EnC, или надлежните регулаторни органи, по потреба ќе ги ревидираат предлозите, по претходна консултација со релевантните ОЕПС-и, со цел да се обезбеди нивна усогласеност со целта на овие правила и придонес кон интеграција на пазарот, недискриминација, ефективна конкуренција и правилно функционирање на пазарот.

6. ОЕПС ги применуваат следните услови или методологии, при што секоја нивна измена подлежи на одобрување од стран на ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/MC-EnC:

(а) методологијата за обезбедување податоци за производство и оптоварување согласно член 17 (1) од Регулотивата (ЕУ) 2016/1719;

(б) методологијата за заеднички мрежен модел согласно член 18(1) од Регулотивата (ЕУ) 2016/1719;

(в) барањата за единствената платформа за распределба согласно член 49 од Регулотивата (ЕУ) 2016/1719, а во согласност со член 48, ставови 4 или 6 од овие правила;

(г) усогласените правила за распределба согласно член 51 од Регулотивата (ЕУ) 2016/1719;

(д) методологијата за распределба на приходот од загушување согласно член 57 од Регулотивата (ЕУ) 2016/1719;

(ѓ) методологијата за распределба на трошоците за воспоставување, развој и работење на единствената платформа за распределба согласно член 59 од Регулотивата (ЕУ) 2016/1719, а во согласност со член 48, ставови 4 или 6 од овие правила;

(е) методологијата за распределба на трошоците настанати за обезбедување на гаранција и надомест на долгорочните права за пренос согласно член 61 од Регулативата (ЕУ) 2016/1719.

7. Предлозите за следните услови или методологии подлежат на одобрение од сите регулаторни органи на засегнатиот регион:

(а) методологијата за пресметување на капацитет согласно член 10;

(б) методологијата за поделба на меѓузонски капацитет согласно член 16;

(в) регионалниот концепт на долгорочните права за пренос согласно член 31;

(г) утврдување на резервни постапки во согласност со член 42;

(д) регионалните барања на усогласените правила за распределба согласно член 52, вклучително и регионалните правила за компензација согласно член 55.

(ѓ) барања за единствената платформа за распределба, согласно член 49 од Регулативата (ЕУ) 2016/1719, а во согласност со член 48, ставови 4 или 6 од овие правила;

(е) хармонизирани правила за распределба, согласно член 51 од Регулативата (ЕУ) 2016/1719.

8. Предлогот за условите или методологиите треба да содржат предложен временски рок за нивно спроведување и опис на нивното очекувано влијание врз целите на овие правила. Предлозите за условите или методологии кои подлежат на одобрение од неколку или сите регулаторни органи се поднесуваат до ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕнС во рок од една недела од нивното поднесување до регулаторните органи. На барање на надлежните регулаторни органи, ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕнС издава мислење во рок од три месеци за предлозите за условите или методологиите.

9. Доколку одобрението на условите или методологиите бара одлука од повеќе од еден регулаторен орган, надлежните регулаторни органи се консултираат и тесно соработуваат и координираат едни со други со цел да постигнат договор. Доколку е применливо, надлежните регулаторни органи го земаат предвид мислењето на ECRB или ACER. Регулаторните органи, или каде е надлежен ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕнС, донесуваат одлуки во врска со поднесените услови или методологии во согласност со ставовите 6 и 7, во рок од шест месеци по приемот на условите или методологиите од ACER, или, доколку е применливо, од последниот засегнат регулаторен орган.

10. Доколку регулаторните органи не успеале да постигнат договор во рокот наведен во став 9, или по нивно заедничко барање, ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕнС, донесува одлука во врска со

поднесените предлози за условите или методологиите во рок од шест месеци,

11. Во случај ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, или повеќе регулаторни органи да побараат измена за одобрение на условите или методологиите поднесени во согласност со ставовите 6 и 7, надлежните ОЕПС поднесуваат предлог за изменети услови или методологии за одобрение во рок од два месеци по барањето од ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, или регулаторните органи. ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER или надлежните регулаторни органи одлучуваат за изменетите услови или методологии во рок од два месеци по нивното поднесување. Доколку надлежните регулаторни органи не успеале да постигнат договор за условите или методологиите согласно ставовите 6 и 7 во рокот од два месеци, или по нивно заедничко барање, ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕпС, донесува одлука во врска со изменетите услови или методологии во рок од шест месеци. Доколку надлежните ОЕПС не успеат да поднесат предлог за изменети услови или методологии, се применува постапката предвидена во став 4.

12. ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕпС, или ОЕПС одговорни за изготвувањето на предлог за условите или методологиите или регулаторните органи одговорни за нивното донесување во согласност со ставовите 6 и 7, може да побараат измени на овие услови или методологии.

Предлозите за измена на условите или методологиите се поднесуваат за консултации во согласност со постапката утврдена во член 6 и се одобруваат во согласност со постапката утврдена во овој член.

13. ОЕПС одговорни за утврдувањето на условите или методологиите во согласност со овие правила ги објавуваат на интернет по одобрение од ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, или надлежните регулаторни органи, а, доколку не е потребно такво одобрение, по нивното утврдување, освен кога таквите информации се сметаат за доверливи во согласност со член 7.

Член 5

Вклученост на засегнатите страни

ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕпС, во тесна соработка со ENTSO-E, организира вклучување на засегнатите страни во врска со долгорочната распределба на капацитет и други аспекти од спроведувањето на овие правила. Ова вклучува редовни состаноци со засегнатите страни за да се утврдат проблемите и да се предложат подобрувања, особено поврзани со функционирањето и развојот на долгорочната распределба на капацитет, вклучително и усогласеноста на правилата за аукција. Ова не ги заменува консултациите со засегнатите страни во согласност со член 6.

Член 6

Консултации

1. ОЕПС и другите оператори на електропреносните системи кои учествуваат во а поднесување на предлози за одредбите, условите иметодологиите или нивните измени се должни пред поднесување на предлогот да се консултираат со засегнатите страни, вклучително и надлежните органи на секоја земја членка и Договорна страна, за нацрт-предлозите за условите или методологиите, доколку е експлицитно утврдено во овие правила. Консултациите траат најмалку еден месец.
2. Предлозите поднесени од ОЕПС и другите оператори на електропреносните системи на регионално ниво се доставуваат за консултации најмалку на регионално ниво. Страните што поднесуваат предлози на билатерално или мултилатерално ниво се консултираат најмалку со засегнатите земји членки и Договорни страни.
3. Субјектите одговорен за предлогот за условите или методологиите соодветно ги зема предвид ставовите на засегнатите страни што произлегуваат од консултациите спроведени во согласност со став 1, пред неговото поднесување до регулаторните тела заради одобрување доколку е потребно во согласност со член 4 или пред објавување во сите други случаи. Во сите случаи, се изготвува јасно и цврсто образложение за вклучувањето или невклучувањето на ставовите што произлегуваат од консултациите кое се објавува навремено пред или истовремено со објавувањето на предлогот за условите или методологиите.

Член 7

Обврски за доверливост

1. Сите доверливи информации добиени, разменети или пренесени согласно овие правила се предмет на условите за службена тајна утврдени во ставовите 2, 3 и 4.
2. Обврската за чување на службена тајна се однесува на сите лица кои подлежат на одредбите од овие правила.
3. Доверливите информации што ги добиваат лицата наведени во став 2 во текот на извршувањето на нивните должности, не се обелоденуваат на никое друго лице или орган, освен во случаите предвидени со закон или друго релевантно меѓународно законодавство или законодавство на Енергетската заедница.
4. Регулаторната комисија за енергетика, органите или лицата кои добиваат доверливи информации согласно овие правила може да ги користат само за целите на извршување на нивните функции согласно овие правила.

ГЛАВА II

БАРАЊА ЗА УСЛОВИТЕ И МЕТОДОЛОГИИТЕ

ПОГЛАВЈЕ 1

Долгорочно пресметување на капацитет

Оддел 1

Општи барања

Член 8

Региони за пресметување на капацитет

За целите на овие правила, регионите за пресметување на капацитет се оние утврдени согласно член 15 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 9

Временски периоди за пресметувањена капацитет

ОЕПС и другите оператори на електропреносните системиво секој регион за пресметување на капацитет обезбедуваат долгорочниот преносен меѓузонски капацитет да се пресметува за секоја долгорочна распределба на капацитет и најмалку на годишни и месечно ниво..

Оддел 2

Методологија за пресметување на капацитет

Член 10

Методологија за пресметување на капацитетот

1. Најдоцна шест месеци по одобрието на заедничката методологија за координирана пресметка на капацитет наведена во член 9 (7) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС, ОЕПС и другите оператори на електропреносните системи во дефинираниот регион за пресметка на капацитет поднесуваат предлог за заедничка методологија за пресметување на капацитетот за долгорочни временски периоди во соодветниот регион. Предлогот подлежи на консултации во согласност со член 6 од овие правила.
2. Заедничката методологија за пресметување на капацитет од став 1 може да се основа на пристап на координиран нето-преносен капацитет или пристап заснован на проток.
3. Методологијата за пресметување на капацитет е компатибилна со методологијата за пресметување на капацитет утврдена за временските рамки ден однапред и во текот на денот согласно член 21(1) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

4. Несигурноста поврзана со временските периоди за пресметка на долгорочен капацитет се зема предвид при примена на:

(а) анализа на сигурноста врз основа на повеќе сценарија и со користење на влезни податоци за пресметката на капацитет, пристапот за пресметка на капацитет наведен во член 21(1)(б) и валидацијата на меѓузонски капацитет наведена во член 21(1)(в) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС; или

(б) статистички пристап заснован на историски податоци за преносниот капацитет за временскиот период ден однапред или во текот на денот, доколку може да се докаже дека овој пристап може:

(i) да ја зголеми ефикасноста на методологијата за пресметка на капацитет;

(ii) подобро да ги земе предвид несигурностите во пресметката на долгорочен меѓузонски капацитет отколку во анализата на сигурноста во согласност со став 4(а);

(iii) да ја зголеми економската ефикасност со исто ниво на сигурноста на системот.

5. ОЕПС и другите оператори на електропреносните системи во секој регион за пресметка на капацитет може заеднички да го применуваат пристапот заснован на за временските периоди за пресметка на долгорочен капацитет под следниве услови:

(а) пристапот заснован на протоководи до зголемување на економската ефикасност во регионот за пресметка на капацитет со исто ниво на сигурност на системот;

(б) транспарентноста и точноста на резултатите засновани на принципот на проток се потврдени во регионот за пресметка на капацитет;

(в) ОЕПС и другите оператори на електропреносните системи им даваат на учесниците на пазарот шест месеци да ги приспособат нивните процеси.

6. Кога за изготвување на методологијата за пресметување на капацитет во регион за пресметка на капацитет се применува анализа на сигурноста заснована на повеќе сценарија, се применуваат барањата за влезните податоци за пресметка на капацитет, пристапот за пресметка на капацитет и валидацијата на меѓузонски капацитет како што е предвидено во член 21(1) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС, освен член 21(1)(а)(iv) кога е релевантно.

7. При изготвување на методологијата за пресметување на капацитет, се земаат предвид барањата за резервните постапки и барањето предвидено во член 21(3) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС .

Методологија за определување на граница/маргина на доверливост

Предлогот за заедничка методологија за пресметување на капацитет содржи методологија за определување на граница/маргина на доверливост што ги исполнува барањата утврдени во член 22 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 12

Методологии за оперативните сигурносни ограничувања, случајни испади и ограничувања при алокација

Предлогот за заедничка методологија за пресметување на капацитет содржи методологии за оперативните сигурносни ограничувања, случајни испади и ограничувања при алокација што ги исполнуваат барањата утврдени во член 23(1) и (2) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 13

Методологија за одредување на методите на промена/поместување во производството

Предлогот за заедничка методологија за пресметување на капацитет содржи методологија за одредување на методите на промена/поместување во производството што ги исполнува барањата утврдени во член 24 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 14

Методологија за корективни мерки

Доколку при пресметувањето на долгорочниот преносен капацитет се земаат предвид корективни мерки, ОЕПС треба да обезбедиат дека тие корективни мерки се технички достапни во реално време и ги исполнуваат барањата утврдени во член 25 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 15

Методологија за валидација/потврдување на меѓузонскиот капацитет

Предлогот за заедничка методологија за пресметување на капацитет содржи методологија за валидација/потврдување на меѓузонски капацитет што ги исполнува барањата утврдени во член 26 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 16

Методологија за поделба на долгорочен меѓузонски капацитет

1. Најдоцна до поднесувањето на методологијата за пресметување на капацитет наведена во член 10, ОЕПС во соработка со другите оператори на електропреносните системи внатре во заедничкиот регион за пресметка на капацитет заеднички изготвува предлог за методологија за поделба на долгорочен меѓузонски капацитет на координиран начин помеѓу различни временски периоди во соодветниот регион. Предлогот подлежи на консултации во согласност со член 6.
2. Методологијата од став 1 на овој член треба да ги исполнува следниве услови:
 - (а) да ги задоволува потребите за хеџирање на учесниците на пазарот ;
 - (б) да е во согласност со методологијата за пресметување на капацитетот;
 - (в) да не доведува до ограничување на конкуренцијата, особено за пристап до долгорочни права за пренос.

Оддел 3

Заеднички мрежен модел

Член 17

Методологија за доставување информации за производство и оптоварување

1. Најдоцна шест месеци по одобрието на методологијата за доставување информации за производство и оптоварување утврдена за временските рамки ден однапред и во текот на денот наведени во член 9 став 6 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС, сите ОЕПС заеднички изготвуваат предлог за единствена методологија за доставување на информации за производство и оптоварување за доставување на информации за производство и оптоварување потребни за воспоставување на заедничкиот мрежен модел за долгорочни временски рамки. Предлогот подлежи на консултации во согласност со член 6. Методологијата ја зема предвид и ја надополнува методологијата за доставување на информации за производство и оптоварување согласно член 16 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.
2. При изготвувањето на методологијата за доставување на информации за производство и оптоварување, се применуваат барањата утврдени во член 16 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 18

Методологија за заеднички мрежен модел

1. Најдоцна шест месеци по одобрието на методологијата за заеднички

мрежен модел утврдена за временските рамки ден однапред и во текот на денот наведени во член 9(6) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222 на Комисијата, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС, сите ОЕПС заеднички изготвуваат предлог за методологија за заеднички мрежен модел за долгорочни временски рамки. Методологијата подлежи на консултации во согласност со член 6.

2. Методологијата за заеднички мрежен модел ја зема предвид и ја надополнува методологијата за заеднички мрежен модел изготвена согласно член 17 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС. Методологијата овозможува воспоставување на заеднички мрежен модел за временски рамки за пресметка на долгорочен капацитет во региони за пресметка на капацитет каде што се применува анализа на сигурноста врз основа на повеќе сценарија согласно член 10.

3. При изготвувањето на методологијата за заеднички мрежен модел, се применуваат барањата утврдени во член 17 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 19

Сценарија

1. ОЕПС, во соработка со другите оператори на електропреносните системи од заедничкиот регион за пресметка на капацитетот во кој се применува анализа на сигурноста врз основа на повеќе сценарија согласно член 10, е должен заеднички да го применуваат заедничкиот збир на сценарија развиен согласно член 18 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, кој ќе се користи во заедничкиот мрежен модел за секој временски период за пресметка на долгорочен капацитет.

Член 20

Поединечен/индивидуален мрежен модел

При изготвувањето на поединечен/индивидуален мрежен модел за временски период за пресметка на долгорочен капацитет, каде што се применува анализа на сигурноста врз основа на повеќе сценарија согласно член 10, секој ОЕПС ги применува барањата утврдени во член 19 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Оддел 4

Постапка за пресметување на капацитет

Член 21

Општи одредби

1. Најдоцна во рок од шест месеци по истекот на рокот за транспонирање на

оваа Регулатива, ОЕПС во соработка со другите оператори на електропреносните системи од заедничкиот регион за пресметка на капацитет е должен заеднички да изработи оперативни правила за временски период за пресметка на долгорочен капацитет, дополнувајќи ги правилата дефинирани за спојување на поединечните модели на мрежа согласно член 27 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

2. Регионалниот координативен центар, е должен да ги пресметува долгорочните меѓузонски капацитети за нивниот регион за пресметка на капацитет. За таа цел, најдоцна шест месеци по одобрувањето на методологијата за пресметувањето на капацитет за долгорочни временски периоди наведени во член 10, ОЕПС во соработка со другите оператори на електропреносните системи од заедничкиот регион за пресметка на капацитетите должен заеднички да изработи оперативни правила за долгорочни временски периоди за пресметка на капацитет, со кои се дополнуваат правилата кои ги применува регионалниот координативен центар согласно член 27 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222.

3. Релевантните барања утврдени во член 27 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС, се применуваат за долгорочните временски периоди за пресметка на капацитет.

Член 22

Спојување во заеднички мрежен модел

Постапката и барањата утврдени во член 28 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС, за спојување во заеднички мрежен модел се применуваат при спојувањето во заедничкиот мрежен модел за долгорочните временски периоди за пресметка на капацитет во регионот за пресметка на капацитет, каде што се применува анализа на сигурноста врз основа на повеќе сценарија согласно член 10.

Член 23

Регионални пресметки на долгорочни меѓузонски капацитети

1. Кога ОЕПС го применува статистичкиот пристап согласно член 10, процесот за пресметка на долгорочен меѓузонски капацитет вклучува најмалку:

(а) избор на збир на историски податоци за меѓузонски капацитет ден однапред или во текот на денот од еден период или збир на периоди и подредување на податоците во крива на времетраење;

(б) пресметка на капацитет што одговара на нивото на ризик за избраниот збир на податоци;

(в) пресметка на долгорочен меѓузонски капацитет што треба да се понуди за долгорочна распределба на капацитет, земајќи ја предвид маргината што ја одразува разликата помеѓу остварените историски вредности на меѓузонски капацитет и прогнозираните вредности на долгорочен меѓузонски капацитет;

(г) заеднички правила за земање предвид на достапните информации за планираните испади, новата инфраструктура и шемата на производство и потрошувачка за временски периоди за пресметка на долгорочен капацитет.

2. Кога ОЕПС ја применува анализата на сигурноста врз основа на повеќе сценарија согласно член 10, барањата утврдени во член 29 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕпС, освен член 29(4) каде што е соодветно, се применуваат за временски периоди за пресметка на долгорочен капацитет во региони за пресметка на капацитет.

3. Секој координиран пресметувач на капацитет го поделува пресметаниот долгорочен меѓузонски капацитет за секоја долгорочна распределба на капацитет со примена на методологијата за поделба на меѓузонски капацитет согласно член 16.

4. Регионалниот координативен центар ги поднесува пресметаниот долгорочен меѓузонски капацитет и поделбата на долгорочен меѓузонски капацитет за валидација/потврдување до секој ОЕПС во релевантниот регион за пресметка на капацитет согласно член 24.

Член 24

Валидација/потврдување и доставување на меѓузонски капацитет и поделен меѓузонски капацитет

1. ОЕПС ги потврдува резултатите од пресметката за долгорочен меѓузонски капацитет на границите на својата зона на наддавање или критичните елементи на мрежата за секоја временска рамка за пресметка на долгорочен капацитет согласно член 15 од овие правила.

2. ОЕПС ги потврдува резултатите од пресметката за поделба на долгорочен меѓузонски капацитет на границите на својата зона на наддавање или критичните елементи на мрежата согласно член 16 од овие правила.

3. ОЕПС ја доставува својата валидација/потврда на капацитетот и потврдената поделба на овој капацитет за секоја долгорочна распределба/алокација на капацитет до Регионалниот координативен центар и до другите ОЕПС од заедничкиот регион за пресметка на капацитетот.

4. Валидираната/потврдената поделба на долгорочен меѓузонски капацитет ја обезбедува Регионалниот координативен центар за извршување на долгорочната распределба/алокација на капацитет согласно член 29 од овие правила.

5. ОЕПС, по барање, на Регулаторната комисија за енергетика доставува извештај за начинот на кој е утврдена вредноста на долгорочниот меѓузонски капацитет за определен временски период за пресметка на долгорочен капацитет.

Член 25

Координирано ограничување на меѓузонски капацитет

1. ОЕПС во соработка со другите оператори на електропреносните системи од заедничкиот регион е должен да ги координира ограничувањата на веќе распределениот долгорочен меѓузонски капацитет, доколку ограничувањата се однесуваат на временска рамка од повеќе од 48 часа пред денот на испораката на електрична енергија. Во случај на ограничување на долгорочните права за пренос, вклучително и номинациите во однос на таквите права, во период од 48 часа пред почетокот на денот на доставување, ОЕПС и другите оператори на електропреносните системи во секој регион за пресметка на капацитет ја применува постпаката за пресметка на капацитетот за ден однапред и во текот на денот, како што е наведено во член 29 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.
2. Доколку ОЕПС го ограничи веќе распределениот долгорочен меѓузонски капацитет, тој доставува барање до Регионалниот координативен центар за започнување на координираната пресметка на потребните ограничувања на долгорочен меѓузонски капацитет за регионот за пресметка на капацитет. ОЕПС го поткрепува своето барање со сите релевантни информации.
3. Регионалниот координативен центар го доставува ажурираниот меѓузонски капацитет до ОЕПС за валидација/потврда.
4. ОЕПС го потврдува ажурираниот меѓузонски капацитет на границите на своите зони на наддавање или критичните елементи на мрежа согласно член 22 од овие правила.
5. Регионалниот координативен центар го доставува потврдениот ажуриран меѓузонски капацитет до релевантните ОЕПС и единствената регионална аукциска платформа за долгорочно доделување на право на користење на преносните капацитети за да се изврши ограничување согласно член 53 од овие правила.

Оддел 5

Двегодишен извештај за пресметка на капацитет

Член 26

Двегодишен извештај за пресметка и распределба/алокација на капацитет

1. Најдоцна во рок од две години по влегувањето во сила на овие правила, ENTSO-E, постапувајќи согласно член 3 од од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕнС, ќе ги прошири извештаите за пресметка и распределба на долгорочен капацитет изготвени согласно член 26 ставови (1) и (2) од Регулативата (ЕУ) 2016/1719, така што истите ќе ги опфатат и Договорните страни.
2. За секоја зона на наддавање, граница на зона на наддавање и регион за пресметка на капацитет, извештајот за пресметка и распределба/алокација на капацитет содржи најмалку:
 - (a) применет пристап за пресметка на капацитет;

- (б) статистички показатели за маргините/границите на доверливост;
- (в) статистички показатели за меѓузонски капацитет, кога е соодветно за секоја временска рамка за пресметка на капацитет;
- (г) индикатори за квалитет за информациите што се користат за пресметка на капацитет;
- (д) кога е соодветно, предложени мерки за подобрување на пресметката на капацитет;
- (ф) препораки за натамошен развој на долгорочната пресметка на капацитет, вклучително и натамошно усогласување на методологиите, процесите и аранжманите за управување.

3. За потребите на извештајот, ОЕПС ги користи статистичките и индикаторите за квалитет договорени согласно член 26 од (ЕУ) 2016/1719. ECRB и ACER, постапувајќи согласно член 2 од Процедуралниот акт бр. 2022/01/МС-ЕпС, . може да бараат измена на тие показатели индикатори за време на нивната примена.

ПОГЛАВЈЕ 2

Зони на наддавање

Член 27

Општи одредби

1. Зоните на наддавање што се применуваат за тргување ден однапред и во текот на денот се применуваат и за долгорочната пресметка и распределба/алокација на капацитетот.
2. Доколку границата на зоната на наддавање повеќе не постои, носителите на долгорочни права за пренос на оваа граница на зоната на наддавање имаат право на надомест од засегнатиот оператор на електропреносниот систем врз основа на почетната цена платена за долгорочните права за пренос.

ПОГЛАВЈЕ 3

Долгорочна распределба на капацитет

Оддел 1

Општи одредби

Член 28

Општи начела

Долгорочната распределба на капацитет се врши така што:

- (а) се применува принципот на маргинална цена за добивање на резултати за

секоја граница на зоната на наддавање, насока на користење и пазарна временска единица;

(б) не се распределува повеќе од понудениот долгорочен меѓузонски капацитет во согласност со член 39 од овие правила;

(в) може да се повтори.

Член 29

Влезни податоци и резултати

1. Единствената платформа за распределба ги употребува следните влезни податоци за утврдување на долгорочната распределба на капацитет во согласност со став 2:

(а) валидирана/потврдена распределба на долгорочен меѓузонски капацитет поднесена од регионалниот координативен центар и капацитетите поврзани со вратените долгорочни права за пренос согласно член 43 од овие правила;

(б) понуди доставени од учесниците на пазарот.

2. За секоја долгорочна распределба на капацитет, единствената платформа за распределба истовремено ги утврдува најмалку следните резултати за секоја граница на зоната на наддавање, насока на користење и пазарен временски интервал:

(а) количина на распределени долгорочни права за пренос изразена во MW;

(б) цената на долгорочните права за пренос согласно член 40 од овие правила;

(в) статусот на извршување на понудите.

3. Единствената платформа за распределба обезбедува точност на резултатите од аукцијата.

4. Секој ОЕПС обезбедува резултатите од аукцијата да се конзистентни со влезните податоци доставени до единствената платформа за распределба во согласност со став 1.

Оддел 2

Опции за хеџирање на ризикот од меѓузонски пренос

Член 30

Одлука за можностите за хеџирање на меѓузонски ризик

1. ОЕПС и другите оператори на електропреносните системи на границата на зоната на наддавање издаваат долгорочни права за пренос, освен ако Регулаторната комисија за енергетика и другите надлежни регулаторни тела имаат донесено усогласена одлука за неиздавање на долгорочни права за пренос

на таа граница на зоната на наддавање При донесувањето на таква одлука, Регулаторната комисија за енергетика и другите надлежни регулаторни тела на границата на зоната на наддавање се консултираат со регулаторните тела на предметниот регион за пресметка на капацитет и ги земаат предвид нивните мислења.

2. Доколку долгорочните права за пренос не постојат на границата на зоната на наддавање пред влегувањето во сила на овие правила, Регулаторната комисија за енергетика и другите надлежни регулаторни тела на границата на зоната на наддавање донесуваат координирани одлуки за воведувањето на долгорочни права за пренос најдоцна шест месеци по влегувањето во сила на овие правила.

3. Одлуките согласно ставовите 1 и на овој член се засноваат на проценка, која треба да утврди дали долгорочниот пазар на електрична енергија обезбедува доволно можности за хеџирање (за заштита од ризици) во засегнатите зони на наддавање. Проценката се спроведува на координиран начин од надлежните регулаторни органи на границата на зоните на наддавање и вклучува најмалку:

(а) консултации со учесниците на пазарот за нивните потреби за можности за хеџирање (за заштита од ризици) на границите на засегнатите зони на наддавање;

(б) евалуација/проценка.

4. Со евалуацијата/проценката од став 3, алинеа (б) на овој член се испитува функционирањето на пазарите на електрична енергија на големо врз основа на транспарентни критериуми кои вклучуваат најмалку:

(а) анализа на тоа дали производите или комбинацијата од производи што се нудат на долгорочните пазари претставуваат хеџирање во однос на нестабилноста на цените ден однапред на засегнатата зона на наддавање. Таквиот производ или комбинација од производи се смета за соодветно хеџирање во однос на ризикот од промена на цената ден однапред на засегнатата зона на наддавање, кога постои доволна корелација помеѓу цената за ден однапред на засегнатата зона на наддавање и основната цена според која се порамнува производот или комбинацијата од производи;

(б) анализа за тоа дали производите или комбинацијата од производи што се нудат на долгорочните пазари се ефикасни. За таа цел, се проценуваат најмалку следните индикатори:

(i) временски период на тргување;

(ii) разлика помеѓу понудената и продажната цена;

(iii) обем на тргување во однос на физичката потрошувачка;

(iv) отворен интерес во врска со физичката потрошувачка.

5. Ако проценката од став 3 на овој член покаже дека нема доволно можности за хеџирање во зоната на наддавање, Регулаторната комисија за енергетика може да бара од ОЕПС:

- (а) да издадедолгорочни права за пренос; или
- (б) да обезбедит дека се достапни и други долгорочни меѓузонски производи за хеџирање за поддршка на функционирањето на пазарите на електрична енергија на големо.

6. Ако Регулаторната комисија за енергетика одлучи да издадеи барање како што е наведено во став 5(б), ОЕПС ги изготвува потребните аранжмани со другите оператори на еелктропреносните системи и ги поднесува за одобрување до Регулаторната комисија за енергетика најдоцна во рок од шест месеци од денот на барањето. ОЕПС е должен да ги примени договорените најдоцна шест месеци од одобрувањето од страна на Регулаторната комисија за енергетика. По барање на ОЕПС, Регулаторната комисија за енергетика може да го продолжи рокот на примена за најмногу шест месеци.

7. Доколку Регулаторната комисија за енергетика одлучи дека ОЕПС не издава долгорочни права за пренос или дека други долгорочни меѓузонски производи за хеџирање се достапни од соодветните ОЕПС, членовите 16, 28, 29, од 31 до 57, 59 и 61 не се применуваат за ОЕПС на границите на зоните на наддавање.

8. По заедничко барање на ОЕПС на границата на зоната на наддавање или по сопствена иницијатива, а најмалку еднаш на секои четири години, надлежните регулаторни органи на границата на зоната на наддавање ќе вршат процена согласно ставовите од 3 до 5, во соработка со ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER.

Член 31

Регионален концепт на долгорочните права за пренос

1. Долгорочниот меѓузонски капацитет им се распределува на учесниците на пазарот преку платформата за распределба во форма на физички права за пренос согласно начелото UIOSI („искористи или продади“) или во форма на ФПП – финансиски права на пренос - опции или ФПП финансиски права на пренос - обврски.

2. ОЕПС кога издава долгорочни права за пренос е должен на учесниците на пазарот да понуди долгорочен меѓузонски капацитет, преку единствената платформа за распределба, најмалку годишни и месечни временски периоди. Сите ОЕПС во секој регион за пресметка на капацитет може заеднички да предложат да понудат долгорочен меѓузонски капацитет во дополнителни временски периоди.

3. ОЕПС-ите во секој регион за пресметка на капацитет каде што постојат долгорочни права за пренос заеднички изготвуваат предлог за регионален концепт на долгорочни права за пренос што ќе се издаваат на секоја граница на зоната на наддавање во регионот за пресметка на капацитет.

Најдоцна шест месеци по координираните одлуки на регулаторните тела на границата на зоната на наддавање за воведување на долгорочни права за пренос

согласно член 30(2), ОЕПС на засегнатиот регион за пресметка на капацитет, заеднички изготвуваат предлог за регионален концепт на долгорочни права за пренос што ќе се издадат на секоја граница на зоната на наддавање во засегнатиот регион за пресметка на капацитет.

Регулаторните органи на Договорните страни и земјите членки во кои постојниот регионален концепт на долгорочни права за пренос е дел од аранжман за прекугранично редиспечирање на ОЕПС, со цел да се обезбеди дека работењето останува во границите на оперативната сигурност, може да одлучат да ги задржат физичките долгорочни права за пренос на границите на нивните зони на наддавање.

4. Предлозите наведени во став 3 вклучуваат временски распоред за спроведување и најмалку опис на следните ставки наведени во правилата за распределба:

- (а) вид на долгорочни права за пренос;
- (б) временски периоди за долгорочна распределба на капацитет;
- (в) форма на производ (основно оптоварување, врвно оптоварување, оптоварување надвор од врвното оптоварување);
- (г) граници на опфатените зони на наддавање.

5. Предлозите подлежат на консултации во согласност со член 6. За да се издадат предложените долгорочни права за пренос, секој ОЕПС соодветно го разгледува резултатот од консултациите.

6. Не е дозволена распределба на физички права за пренос и ФПП – опции паралелно на истата граница на зоната на наддавање. Не е дозволена распределба на физички права за пренос и ФПП – обврски паралелно на истата граница на зоната на наддавање.

7. Преглед на долгорочните права за пренос понудени на границата на зоната на наддавање може да се започне со:

- (а) сите регулаторни органи на границата на зоната на наддавање, по сопствена иницијатива; или
- (б) сите регулаторни органи на границата на зоната на наддавање врз основа на препорака од ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, ACER или врз основа на заедничко барање од сите ОЕПС на засегнатата граница на зоната на наддавање.

8. Сите ОЕПС во секој регион за пресметка на капацитет се одговорни за спроведување на прегледот како што е предвидено во став 9.

9. Секој ОЕПС вклучен во прегледот на долгорочните права за пренос:

- (а) ги проценува понудените долгорочни права за пренос земајќи ги предвид карактеристиките во став 4;

(б) доколку се смета за потребно, предложува алтернативни долгорочни права за пренос, земајќи го предвид резултатот од процената во потточка (а);

(в) спроведува консултации во согласност со член 6 во врска со:

(i) резултатите од процената на понудените долгорочни права за пренос;

(ii) доколку е применливо, предлогот за алтернативни долгорочни права за пренос.

10. По консултациите наведена во став 9(в) и во рок од три месеци од донесувањето на одлуката за започнување на преглед, ОЕПС од засегнатиот регион за пресметка на капацитет заеднички поднесуваат предлог до надлежните регулаторни органи за задржување или измена на видот на долгорочните права за пренос.

Член 32

Физички права за пренос

1. Секој носител на физичко право за пренос има право да ги номинира сите или дел од своите физички права за пренос согласно член 36 од овие правила.

2. Доколку носителите на физички права за пренос не поднесат номинација до крајниот рок наведен во правилата за номинација, тие имаат право на надомест во согласност со член 35 од овие правила.

Член 33

Финансиски права за пренос – опции

1. Носителите на ФПП – опции имаат право да добијат надомест во согласност со член 35 од овие правила.

2. Спроведувањето на ФПП – опциите зависи од примената на поврзување на пазарните цени ден однапред во согласност со членовите од 38 до 50 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕпС.

Член 34

Финансиски права за пренос – обврски

1. Носителите на ФПП – обврски имаат право да добијат или се обврзани да платат финансиски надомест согласно член 35 од овие правила.

2. Спроведувањето на ФПП – обврските зависи од примената на поврзување на пазарните цени ден однапред согласно членовите од 38 до 50 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕпС.

Член 35

Начела за надоместот за долгорочни права за пренос

1. Надлежните ОЕПС кои ја вршат распределбата на права за пренос на границата на зоната на наддавање преку единствената платформа за распределба ги надоместуваат носителите на долгорочните права за пренос во случај разликата во цената да е позитивна во насока на долгорочните права за пренос.
2. Носителите на ФПП – обврски ги надоместуваат релевантните ОЕПС преку единствената платформа за распределба која доделува права за пренос на границата на зоната на наддавање во случај разликата во цената да е негативна во насока на ФПП – обврските.
3. Надоместот за долгорочни права за пренос во ставовите 1 и 2 е во согласност со следните начела:
 - (а) кога меѓузонски капацитет се распределува преку имплицитна распределба или друг метод што произлегува од резервна ситуација во временската рамка ден однапред, надоместот за долгорочните права за пренос е еднаков на разликата меѓу пазарните цени;
 - (б) кога меѓузонски капацитет се распределува преку експлицитна аукција во временската рамка ден однапред, надоместот за долгорочните права за пренос е еднаков на клириншката цена на дневната аукција.
4. Доколку ограничувањата за распределба на интерконективните водови помеѓу зоните на наддавање се вклучени во процесот на распределба на капацитет ден однапред во согласност со член 23(3) од Регулацијата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕпС, тие може да се земат предвид при пресметката на надоместот за долгорочните права за пренос согласно став 3.

Оддел 3

Постапки за номинација за физички права за пренос

Член 36

Општи одредби за номинацијата на физички права за пренос

1. Кога ОЕПС издава и применува физички права за пренос на границите на зоните на наддавање, треба да им овозможи на носителите на физички права за пренос и/или на нивните договорни страни да ги номинираат нивните распореди за размена на електрична енергија. Носителите на физички права за пренос може да овластат квалификувани трети страни да ги номинираат нивните распореди за размена на електрична енергија во нивно име во согласност со правилата за номинација во согласност со став 3 на овој член.
2. Најдоцна 12 месеци по влегувањето во сила на овие правила, ОЕПС кои издаваат физички права за пренос на границата на зоната на наддавање поднесуваат до надлежните регулаторни органи предлог за правила за номинација за распореди за размена на електрична енергија помеѓу зоните на наддавање. Предлогот подлежи на консултации во согласност со член 6.

Правилата за номинација ги содржат најмалку следните информации:

- (а) правото на носителот на физички права за пренос да номинира распореди за размена на електрична енергија;
- (б) минималните технички барања за номинација;
- (в) описот на процесот на номинација;
- (г) роковите за номинација;
- (д) форматот на номинацијата и комуникацијата.

3. Сите ОЕПС постепено ги усогласуваат правилата за номинација на сите граници на зоните на наддавање на кои се применуваат физички права за пренос.

4. Носителите на физички права за пренос, нивните договорни страни, кога е применливо, или овластена трета страна што дејствува во нивно име, ги номинираат сите или дел од нивните физички права за пренос помеѓу зоните на наддавање во согласност со правилата за номинација.

5. Доколку ограничувањата за распределба на интерконективните водови помеѓу зоните на наддавање се вклучени во процесот на распределба на капацитет ден однапред во согласност со член 23(3) од Регулацијата (ЕУ) 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕпС, тие се земаат предвид во предлогот за правилата за номинација наведени во став 2.

Оддел 4

Процеси и спроведување

Член 37

Услови за учество во долгорочната распределба на капацитет

1. Учесниците на пазарот се регистрираат во единствената платформа за распределба во согласност со член 48 од овие правила и ги исполнуваат сите услови за квалификација според усогласените правила за распределба пред да добијат право да учествуваат на аукциите или да ги пренесат нивните долгорочни права за пренос. Условите за квалификација се во согласност со начелата на недискриминација и транспарентност.

2. По барање за регистрација од учесник на пазарот, единствената платформа за распределба го известува учесникот на пазарот дали ги исполнува сите услови за квалификација и дали има право да учествува на аукциите или да ги пренесе своите долгорочни права за пренос од определен датум.

3. Учесниците на пазарот целосно ги почитуваат усогласените правила за распределба. Тие ги ажурираат сите информации поврзани со нивното учество и без одлагање ја известуваат единствената платформа за распределба за какви било промени на овие информации.

4. Единствената платформа за распределба има право да го суспендира или повлече правото на учесник на пазарот да учествува на аукциите или да ги пренесе своите долгорочни права за пренос по прекршување на своите договорни обврски според усогласените правила за распределба.

5. Суспендирањето или повлекувањето на правото на учесникот на пазарот да учествува на аукциите или да го пренесе своето долгорочно право за пренос согласно усогласените правила за распределба не го ослободува учесникот на пазарот или единствената платформа за распределба од нивните обврски што произлегуваат од долгорочните права за пренос распределени и платени пред суспендирањето или повлекувањето.

Член 38

Доставување на влезни податоци до единствената платформа за распределба

Секој ОЕПС обезбедува дека валидирана поделба на долгорочен меѓузонски капацитет е доставена до единствената платформа за распределба пред објавувањето на спецификациите за аукцијата во согласност со член 39.

Член 39

Спроведување на долгорочната распределба на капацитет

1. Најдоцна до времето наведено во усогласените правила за распределба за секоја долгорочна распределба на капацитет, на единствената платформа за распределба се дефинираат и објавуваат спецификациите за аукцијата што ги содржат најмалку следните информации:

- (а) датум и време на отворање и затворање на аукцијата;
- (б) валидирана поделба на долгорочен меѓузонски капацитет и вид на долгорочните права за пренос што ќе бидат понудени на аукцијата;
- (в) формат на понудите;
- (г) датум и време на објавување на резултатите од аукцијата;
- (д) периодот во кој може да се оспорат резултатите од аукцијата.

2. Објавениот долгорочен меѓузонски капацитет не се менува во периодот пред затворањето на аукцијата. Усогласените правила за распределба го наведуваат тој период.

3. Секој учесник на пазарот ги поднесува своите понуди до единствената платформа за распределба пред времето на затворање на аукцијата и во согласност со условите утврдени во спецификациите за аукцијата.

4. Единствената платформа за распределба ја обезбедува доверливоста на поднесените понуди.

Член 40

Определување на цените на долгорочните права за пренос

Цената на долгорочните права за пренос за секоја граница на зоната на наддавање, насока на користење и пазарниот временски интервал се определува врз основа на начелото на маргинална цена и се изразува во евра по мегават. Во случај кога побарувачката за долгорочен меѓузонски капацитет за граница на зоната на наддавање, насока на користење и пазарниот временски интервал е помала или еднаква на понудениот долгорочен меѓузонски капацитет, тогаш цената ќе биде нула.

Член 41

Финансиски барања и порамнување

1. Единствената платформа за распределба обезбедува постапки за фактурирање или самофактурирање за порамнување на нето-обврски или нето-побарувања што произлегуваат од распределбата на долгорочни права за пренос, враќањето на долгорочни права за пренос и надоместот за долгорочни права за пренос. Усогласените правила за распределба ги утврдуваат тие постапки.

2. За да учествува на аукциите, учесникот на пазарот е должен да има доволно повратна гаранција за да ги обезбеди понудите и распределените долгорочни права за пренос во согласност со условите утврдени во усогласените правила за распределба.

Член 42

Утврдување на резервни постапки

1. Во случај долгорочната распределба на капацитет да не може да даде резултати, се спроведува одложување на долгорочната распределба на капацитет како стандардна (основна) резервна постапка е

2. Сите ОЕПС во секој регион за пресметка на капацитет имаат право да спроведат алтернативни координирани резервни решенија. Во такви случаи, сите ОЕПС во секој регион за пресметка на капацитет изготвуваат координиран предлог за сигурни резервни постапки.

Член 43

Враќање на долгорочни права за пренос

1. Носителите на долгорочни права за пренос може да ги вратат нивните долгорочни права за пренос на соодветните ОЕПС преку единствената платформа за распределба за последователна долгорочна распределба на капацитет.

2. Носителите на долгорочни права за пренос кои се подготвени да ги вратат нивните долгорочни права за пренос за последователна долгорочна распределба на капацитет, го известуваат тоа, директно или индиректно преку трета страна, до единствената платформа за распределба како што е утврдено во усогласените

правила за распределба.

3. Носителите на долгорочни права за пренос кои ги враќаат своите долгорочни права за пренос се надоместуваат, директно или индиректно преку трета страна, од надлежните ОЕПС преку единствената платформа за распределба согласно членот 48 од овие правила. Таквиот надомест е еднаков на цената којашто е постигната на аукцијата на која се прераспределуваат долгорочните права за пренос.

Член 44

Пренос на долгорочни права за пренос

1. Носителите на долгорочни права за пренос имаат право да ги пренесат сите или дел од нивните долгорочни права за пренос на други учесници на пазарот во согласност со усогласените правила за распределба.

2. Правилата за прифатливост и списокот на учесници на пазарот регистрирани во единствената платформа за распределба и кои се квалификувани за пренос на долгорочните права за пренос се објавуваат на единствената платформа за распределба.

3. Носителите на долгорочни права за пренос го известуваат преносот на долгорочните права за пренос, директно или индиректно преку трета страна, до единствената платформа за распределба во согласност со усогласените правила за распределба.

4. Учесниците на пазарот кои ги стекнуваат тие долгорочни права за пренос, во согласност со усогласените правила за распределба, директно или индиректно преку трета страна го потврдуваат известувањето испратено од претходниот носител на долгорочни права за пренос до единствената платформа за распределба.

Член 45

Доставување на резултатите

1. Единствената платформа за распределба согласно членот 48 од овие правила ги известува ОЕПС одговорни за границата на зоната на наддавање со која се поврзани долгорочните права за пренос, учесниците на пазарот и носителите на долгорочни права за пренос за резултатот од долгорочната распределба на капацитет во временската рамка предвидена во спецификациите за аукцијата.

2. Единствената платформа за распределба ги информира учесниците на пазарот за статусот на извршување и клириншките цени на нивните понуди.

Член 46

Започнување на резервните постапки

1. Во случај единствената платформа за распределба да не е во можност да ги

достави спецификациите за аукцијата во согласност со член 39 од овие правила или дел или сите резултати од долгорочната распределба на капацитет во временската рамка наведена во усогласените правила за распределба, ОЕПС одговорни на границата на зоната на наддавање ги спроведуваат резервните постапки утврдени согласно член 42 од овие правила.

2. Штом се утврди дека не се доставени ставките наведени во став 1, единствената платформа за распределба ги известува ОЕПС одговорни на границата на зоната на наддавање. Единствената платформа за распределба ги известува учесниците на пазарот дека може да се применат резервните постапки.

Член 47

Објавување на пазарни информации

1. На единствената платформа за распределба се објавуваат најмалку следните информации за секоја граница на зоната на наддавање и насока на користење:

- (а) спецификации за аукцијата во согласност со член 39 од овие правила;
- (б) индикативен календар на аукции во кој се наведува видот на долгорочните права за пренос што ќе се понудат и датумите кога тие долгорочни права за пренос ќе им бидат понудени на учесниците на пазарот;
- (в) резултати од долгорочната распределба на капацитет во согласност со член 29 од овие правила;
- (г) број на учесници на пазарот на секоја аукција;
- (д) список на квалификувани учесници на пазарот за пренос на долгорочни права за пренос;
- (ѓ) детали за контакт за единствената платформа за распределба.

2. Надлежните ОЕПС ги објавуваат, преку единствената платформа за распределба, потребните информации наведени во став 1 во согласност со временската рамка утврдена во спецификациите за аукцијата и во Регулативата (ЕУ) бр. 543/2013, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2015/01/МС-ЕпС.

3. Единствената платформа за распределба е должна да обезбди информациите од став 1 на овој член да бидат доставни за за период од најмалку пет години.

ПОГЛАВЈЕ 4

Регионална платформа за распределба

Член 48

Воспоставување

1. Сите ОЕПС од Договорните страни обезбедуваат дека регионалната платформа за распределба е функционална и ги исполнува функционалните барања наведени во член 49 во рок од 12 месеци по одобрувањето на предлогот за заеднички збир на барања и за воспоставување на регионалната платформа за распределба. Надлежните регулаторни органи може да го продолжат овој период на барање од надлежните ОЕПС поради доцнења поврзани со постапките за јавни набавки за период не подолг од 6 месеци.
2. Долгорочната распределба на капацитет на интерконективни водови со еднонасочна струја се врши на регионалната платформа за распределба најдоцна 24 месеци по одобрувањето како што е наведено во став 1.
3. Регионалната платформа за распределба ќе биде отворена за учество на ОЕПС од држави членки на Европската унија и трети земји.
4. За интерконекции помеѓу Договорни страни и држави членки на Унијата, соодветните ОЕПС најдоцна до рокот за отпочнување со примена на овие правила ќе склучат билатерален договор со кој ќе се утврди дали распределбата на долгорочниот капацитет за релевантната интерконекција ќе се врши преку регионалната платформа за распределба воспоставена согласно овој член или преку единствената платформа за распределба воспоставена согласно член 48 од Регулативата (ЕУ) 2016/1719.
5. Регионалната платформа за распределба ќе ги извршува своите задачи во тесна соработка со единствената платформа воспоставена согласно член 48 од Регулативата (ЕУ) 2016/1719 и ќе ги усогласи своите оперативни правила и правилата за распределба со оние што ги применува таа единствена платформа. За таа цел, платформите можат да склучуваат административни договори за соработка.
6. Доколку ОЕПС на Договорна страна и држава членка на Унијата не склучат договор од став (4), задачите на регионалната платформа за распределба кои се однесуваат на интерконекцијата помеѓу таа Договорна страна и држава членка ќе бидат интегрирани во единствената платформа за распределба воспоставена согласно член 48 од Регулативата (ЕУ) 2016/1719, во рок од 18 месеци по истекот на рокот за отпочнување со примена на овие правила

Член 49

Функционални барања

1. Во рок од шест месеци по влегувањето во сила на оваа регулатива, сите ОЕПС поднесуваат до сите регулаторни органи заеднички предлог за збир на барања за регионална платформа за распределба која ги опслужува ОЕПС на Договорните страни. Во предлогот се наведени различни опции за воспоставување и управување со регионалната платформа за распределба, вклучително и нејзиното воспоставување од ОЕПС или од трети страни во нивно име. Предлогот од ОЕПС ги опфаќа општите задачи на регионалната платформа за распределба предвидени во член 50 и барањата за надоместок на трошоците во

согласност со член 59.

2. Функционалните барања за единствената платформа за распределба ги вклучуваат најмалку:

- (а) очекуваните граници на зоните на наддавање што треба да се опфатат;
- (б) техничката достапност и сигурност на обезбедените услуги;
- (в) оперативните процеси;
- (г) производите што ќе се понудат;
- (д) временските периоди за долгорочната распределба на капацитет;
- (ѓ) методите и алгоритмите за распределба;
- (е) начелата на финансиско порамнување и управување со ризици на распределените производи;
- (ж) усогласена договорна рамка со учесниците на пазарот;
- (з) интерфејсите за пренос на податоци.

Член 50

Општи задачи

ОЕПС ја користи единствената платформа за распределба за,:

- (а) регистрација на учесниците на пазарот;
- (б) обезбедување единствена точка за контакт со учесниците на пазарот;
- (в) спроведување на постапки за аукција;
- (г) финансиско порамнување на распределените долгорочни права за пренос со учесниците на пазарот, вклучително и управување со колатералите;
- (д) соработка со клириншка куќа, доколку тоа го бараат заедничките правила за спроведување на ФПП – обврски согласно член 34;
- (ѓ) организирање на резервна постапка согласно членовите 42 и 46;
- (е) овозможување на враќање на долгорочни права за пренос согласно член 43;
- (ж) олеснување на преносот на долгорочни права за пренос согласно член 44;
- (з) објавување на пазарни информации согласно член 47;
- (с) обезбедување и работење со интерфејси за размена на податоци со учесниците на пазарот.

ПОГЛАВЈЕ 5

Усогласени (хармонизирани) правила за распределба

Член 51

Воведување на усогласени (хармонизирани) правила за распределба

1. Во рок од шест месеци по отпочнување со примена на овие правила, сите ОЕПС заеднички ги применуваат усогласените (хармонизирани) правила за распределба на долгорочните права за пренос согласно член 52 став (2) од Регулативата (ЕУ) 2016/1719.
2. Откако регионалните барања ќе влезат во сила, тие ќе имаат предност над општите барања дефинирани во усогласените правила за распределба. Во случај општите барања на усогласените правила за распределба да се изменат и поднесат до сите регулаторни органи за одобрение, регионалните барања исто така се поднесуваат до регулаторните органи на засегнатиот регион за пресметка на капацитет за одобрение.

Член 52

Барања за усогласените (хармонизирани) правила за распределба

Освен за интерконекции со трети земји, хармонизираните правила за распределба за долгорочни преносни права не смеат да отстапуваат од член 52(3) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222.

ПОГЛАВЈЕ 6

Гаранција на распределен меѓузонски капацитет

Член 53

Општи одредби за гаранција

1. Сите ОЕПС имаат право да ги ограничат долгорочните права за пренос за да се осигурат дека работењето останува во границите на оперативната сигурност пред крајниот рок за гаранција на преносот ден однапред. Доколку ОЕПС ги ограничат долгорочните права за пренос, тие известуваат за тоа до соодветните регулаторни органи и исто така ги објавуваат фактичките причини што довеле до ограничувањето.
2. Засегнатите ОЕПС на границата на зоната на наддавање каде што долгорочните права за пренос биле ограничени ги надоместуваат носителите на ограничените долгорочни права за пренос со разликата меѓу пазарните цени.

Член 54

Дефиниција на горни граници

1. Засегнатите ОЕПС на границата на зоната на наддавање може да

предложат горна граница на вкупниот надоместок што треба да им се исплати на сите носители на ограничени долгорочни права за пренос во релевантната календарска година или релевантниот календарски месец во случај на интерконективни водови со еднонасочна струја.

2. Горната граница не е пониска од вкупниот износ на приход од загушување собран од засегнатите ОЕПС на границата на зоната на наддавање во релевантната календарска година. Во случај на интерконективни водови со еднонасочна струја, ОЕПС можат да предложат ограничување кое не е пониско од вкупниот приход од загушување собран од засегнатите ОЕПС на границата на зоната на наддавање во релевантниот календарски месец.

3. Во случај на неколку интерконективни водови управувани од различни ОЕПС на истата граница на зоната на наддавање и кои подлежат на различни регулаторни режими надгледувани од регулаторните органи, вкупниот приход од загушување што се користи за пресметка на горна граница на надоместокот согласно став 2 може да се одвои помеѓу секој интерконективен вод. Таквата поделба ја предложуваат засегнатите ОЕПС и ја одобруваат надлежните регулаторни органи.

Член 55

Правила за надоместок

Доколку ОЕПС предложуваат примена на горна граница наведена во член 52, тие заеднички предложуваат збир на правила за надоместок во однос на применетата горна граница.

Член 56

Гаранција во случај на *виша сила*

1. Во случај на *виша сила*, ОЕПС може да ги ограничат долгорочните права за пренос. Таквото ограничување се презема на координиран начин, во соработка со сите ОЕПС кои се директно засегнати.

2. ОЕПС кој се повикува на *виша сила* објавува известување во кое ја опишува природата на *вишата сила* и нејзиното веројатно времетраење.

3. Во случај на ограничување поради *виша сила*, засегнатите носители на долгорочни права за пренос добиваат надоместок за периодот на таа *виша сила* од ОЕПС кој се повикал на *виша сила*. Во овој случај, надоместокот е еднаков на износот првично платен за засегнатото долгорочно право за пренос за време на процесот на долгорочна распределба.

4. ОЕПС кој се повикува на *виша сила* вложува максимални напори за да ги ограничи последиците и времетраењето на *вишата сила*.

5. Доколку Договорна страна или земја членка го предвидела тоа, на барање на засегнатиот ОЕПС, националниот регулаторен орган оценува дали некој настан се квалификува како *виша сила*.

ПОГЛАВЈЕ 7

Распределба на приходот од загушување

Член 57

Методологија за распределба на приходот од загушување

1. Во рок од шест месеци по одобрувањето на методологијата за распределба на приходот од загушување наведена во член 9(6) од Регулативата (ЕУ) 2015/1222, сите ОЕПС заеднички изготвуваат предлог за методологија за распределба на приходот од загушување од долгорочната распределба на капацитет.
2. При изготвувањето на методологијата наведена во став 1, ОЕПС ја земаат предвид методологијата за распределба на приходот од загушување изготвена во согласност со член 73 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222.
3. При изготвувањето на методологијата за распределба на приходот од загушување од долгорочната распределба на капацитет, се применуваат барањата утврдени во член 73 од Регулативата (ЕУ) 2015/1222.

ПОГЛАВЈЕ 8

Надоместок на трошоци

Член 58

Општи одредби за надоместок на трошоците

1. Трошоците настанати од ОЕПС што произлегуваат врз основа на обврските од овие правила ги проценува Регулаторната комисија за енергетика.
2. Трошоците проценети како разумни, ефикасни и пропорционални се надоместуваат навремено преку тарифата за пренос на електрична енергија или преку други соодветни механизми утврдени од Регулаторната комисија за енергетика.
3. На барање на Регулаторната комисија за енергетика ОЕПС е должен ги достави информациите потребни за проценката на настанатите трошоци во рок од три месеци од приемот на барањето.

Член 59

Трошоци за воспоставувањето, развојот и работењето на единствената платформа за распределба

Сите ОЕПС кои издаваат долгорочни права за пренос на единствената платформа за распределба заеднички ги сносат трошоците поврзани со воспоставувањето и работењето на единствената платформа за распределба. Во рок од шест месеци по отпочнување на примена на овие правила, сите ОЕПС предложуваат методологија за распределба на овие трошоци, која треба да биде разумна,

ефикасна и пропорционална, на пример врз основа на начела слични на оние предвидени во член 80 од Регулативата (ЕУ) бр. 2015/1222, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2022/03/МС-ЕнС.

Член 60

Трошоци за воспоставувањето и спроведувањето на процесот на координирана пресметка на капацитет

1. Секој ОЕПС поединечно ги сноси трошоците поврзани со обезбедувањето на влезни податоци за пресметката на капацитет.
2. Сите ОЕПС заеднички ги сносат трошоците поврзани со воспоставувањето и работењето на спојувањето на поединечните мрежни модели.
3. Сите ОЕПС во секој регион за пресметка на капацитет ги сносат трошоците за воспоставувањето и работењето на координираните пресметувачи на капацитет.

Член 61

Трошоци за обезбедување на гаранција и надомест за долгорочни права за пренос

1. Трошоците за обезбедување на гаранција ги вклучуваат трошоците настанати од механизми за компензација поврзани со обезбедување на гаранција на меѓузонски капацитет, како и трошоците за редиспечирање, контратргување и балансно отстапување поврзани со надоместувањето на учесниците на пазарот и ги сносат ОЕПС, до степен до кој е можно во согласност со член 16(6)(а) од Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2011/02/МС-ЕнС.
2. При утврдување или одобрение на тарифи за пренос или друг соодветен механизам во согласност со член 37(1)(а) од Директивата 2009/72/ ЕЗ, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2011/02/МС-ЕнС и имајќи го предвид член 14(1) од Регулативата (ЕЗ) бр. 714/2009, како што е адаптирана и донесена со Одлука на Министерскиот совет 2011/02/МС-ЕнС регулаторните органи ги сметаат плаќањата за надоместок како подобни трошоци, под услов тие да се разумни, ефикасни и пропорционални.

ГЛАВА III

ДЕЛЕГИРАЊЕ НА ЗАДАЧИ И СЛЕДЕЊЕ

Член 62

Делегирање на задачи

1. ОЕПС може да делегира цела или дел од активностите што му е доделена согласно овие правила на една или повеќе трети страни во случај третата страна да може да ја извршува соодветната функција најмалку исто толку ефективно

како и ОЕПС што делегира. ОЕПС што делегира останува одговорен за обезбедување усогласеност со обврските согласно овие правила, вклучително и обезбедување пристап до информациите потребни за следење од страна на Регулаторната комисија за енергетика.

2. Пред делегирањето, третата страна мора да му докаже на ОЕПС дека е способна да ги да ги исполни сите обврски кои се предмет на пренос согласно овие правила.

3. Во случај кога целата или дел од активностите на ОЕПС коишто му се доделени на трета страна согласно овие правила, ОЕПС е должен со третата страна да склучи соодветен договор за доверливост во согласност со обврските за доверливост.

Член 63

Следење

1. Секретаријатот на Енергетската заедница го следи спроведувањето на долгорочната распределба на капацитет и воспоставувањето на единствена платформа за распределба во согласност со оваа Регулатива. Следењето особено ги опфаќа следните прашања:

(а) напредокот и потенцијалните проблеми со спроведувањето на долгорочната распределба на капацитет, вклучително и праведен и транспарентен пристап за учесниците на пазарот до долгорочните права за пренос;

(б) ефикасноста на методологиите за поделба на долгорочен меѓузонски капацитет во согласност со член 16;

(в) извештајот за пресметка и распределба на капацитет во согласност со член 26;

(г) ефикасноста на спроведувањето на долгорочната распределба на капацитет и работењето на единствената платформа за распределба.

2. Учесниците на пазарот и другите релевантни организации во врска со долгорочната распределба на капацитет, на заедничко барање на ENTSO-E и ECRB, и во мера во која се засегнати држави членки на Европската унија, и ACER, ги доставуваат до Секретаријатот информациите потребни за следење во согласност со ставот 1, освен информациите што веќе ги добиле регулаторните органи, ECRB или ACER.

ГЛАВА IV

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 64

Влегување во сила

1. До отпочнување со примена на овие правила ќе се применуваат Правилата за доделување на прекугранични преносни капацитети („Службен весник на Република Македонија“ бр. 228/19 и 294/20).
2. Овие правила влегуваат во сила осмиот ден од денот на нивното објавување во „Службен весник на Република Северна Македонија“ а ќе се применуваат по истек на една година од денот на нивното влегување во сила.
3. ОЕПС е должен, по нивното донесување, да достави известување за овие правила до Секретаријатот на Енергетската заедница, во согласност со обврските кои произлегуваат од примената на Регулатива (ЕУ) 2016/1719 и релевантните одлуки на Енергетската заедница..
4. Одредбите од членовите 17,18 и 57 на овие правила ќе се применуваат од денот на пристапувањето на Република Северна Македонија во Европската Унија.